

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН ПО ПОДНЕ

ПРЕТПЛАТА ИЗНОСИ:

Месечно 3 франка, тромесечно 9 франка, годишње 36 франка

ОГЛАСИ СЕ ПРИМАЈУ ПО ПОГОДБИ

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

Стан уредништва

улица Коломбо 33 Солун.

БРОЈ 10 сант.

Уређује ОДБОР

БРОЈ 10 сант.

АМЕРИКА У РАТУ

Вашингтон, 31. марта

Председник Вилсон ће кроз неколико дана тражити нов кредит од 400 милиона франка.

Министар морине издао је декрет који удваја ефективне ратне флоте.

Влада је решила да се конструише велики број ратних лаких лађа које ће бити употребљене за гонење немачких сумарена.

Активност раџионица државе »Ветлесма« биће много већа него активност Крупове фабрике.

Злато са којим Сједињене Државе располажу на страни износи 15 милијарди франка.

Немачке реквириране лађе наоружане су.

Вашингтон, 31. марта

Председник је Вилсон изјавио дописнику »Њујорк Тајмс«:

»Ја сам уверен да ће пред светом и историјом одговорност за овај рат пасти на Немачку. Ја сам све учинио да одржим мир и једини прекор који моја земља и цивилизација могу да ми учине то је што сам био стрпљив. У сваком случају, ја ценим да је доста америчких живота жртвовано и да је у будуће природно да треба бити енергични према непријатељу без скрупула.«

Нова Русија и Србија

Велики руски колос, наша вековна заштитница, матушка највеће европске нације, стресла је са себе изненада, неочекивано стари, средњевековни плашт предрасуда и традиција које су вековима спутавали руски народ, да би припремила идеје и дух савремене демократије, елизода која ће обележити најславнију епоху савремене цивилизације.

О овом великом и тако значајном и импозантном преокрету слабо смо што знали, он је био за нас овамо неочекиван, изненадан и зато су нас прве вести доста збуниле, онеспикојиле и уплашиле, а наши непријатељи су ликовали. Немачки радиограми, а по том и листови свих централних држава одпочеше у највећем задовољству и ликовану говориги о страховитој револуцији која бесни и пламти по целом руском царству; они су се радовали, јер су у томе чину предочавали закључење сепаратног мира, који би им омогућио да задрже упљачкане територије и тако освештају једно беспримерно насиље подвргавајући толике милионе народа новом и нечувеном ропству. И ми смо тренутно стали и са стрепњом очекивали вест са далеког севера. Наше мисли и осећаји, наше жеље и толе молитве биле су

упућене онамо где се је у ствари решавала судбина светског рата и судбина наше измучене земље и нације. Али не потраја много, када се онако исто брзо и неочекивано појави на светској позорници нови руски колос, препорођен подмлађен и одушевљен новом вером, који се одважно испри пред осционим непријатељима са речима: Ми ћемо ратовати све док не триумфује правда, јер је то једини начин да се обезбеди будућност демократској Русији. Непријатељ зацвили при помисли да је нова Русија много опаснија од старе, аутократске Русије; сви су били уверења да су најстрашније борбе и победе оне, које воде и одржавају демократски елементи и природно је појмити неописано узбуђење, страх и панику, које завладаше код народа непријатељских држава.

И ми смо одахнули, и још више, наша се срца испунише новим поносом и поуздањем, јер је младина и демократска Русија потпуно појмила, схватила и разумела беспримерне патње и тешке подвиге нашега народа који је и у најтежим данима свога искушења веровао да га никада неће оставити и напустити племенита и силна Русија. Та вера је јака, силна и непоколебљива,

она је од увек била нераздвојни елемент народне душе, као што је и љубав руског народа неограничена којом је вазда обасипао своју једнокрвну и једноверну српску браћу. Тако и сада провизорна влада нове Русије похитала је да поздравити, оодбри и охрабри наш народ, како онај у ропству, тако и овај на фронту; она је отворено и јасно казала да ће услови мира бити уједињење свих српских земаља, једина достојна награда, коју је са пуним правом заслужио наш народ. Тако на пример кад је недавна отишао наш опуномоћени министар у Петрограду да у име Српскога народа поздравити нову владу Русије, казао је руски министар спољних послова Г. Миљуков ове знамените речи: Ја вас могу уверити да ће се Србији вратити не само што је било њено у прошлости, него да ће се испунити све њене народне тежње. То ће бити за Русију један дуг благодарности. Интерес Европе захтева да из овога рата изађе једна нова Србија, слободна, велика, уједињена, која ће нам служити као белем против германске експанзије и као драгоцен ослонац са својим демократским духом и установама за развитак либералне Русије. У тренутку будућег мира даће се Србији оне границе, које ће је гарантовати противу велике стране инвазије.

Ове топле, значајне и историске речи Г. Миљукова одају истовремено мисли и жеље нове демократске Русије, која је дело нашег уједињења прихватила као програм своје спољне политике, који ће добити санкцију са закључењем општег мира. И зато ми, примајући к срцу ову знамениту изјаву руског државника, можемо ведра чела, са пуним спокојством, поуздањем и радошћу очекивати онај час који ће, са завршетком овога рата, обележити почетак најлепше епохе у нашој повесници, јер је дело витешке Србије по стало догма нове, силне и непобедне Русије.

»Велика Србија« прима огласе по умереној цени

Грчка штампа

На говор председника савеза солунских еснафа г. Венизелос је одговорио овим говором, који је објављен у свима грчким новинама.

»Захваљујем вам и у име мојих колега на заиста лепим речима и на венцу који нам предајете пре времена, али можда не сасвим безуспешно. Али дабогме речи нису довољне. Зло смо били уобичајили, нарочито на данашњи дан, да опевамо славу наших предака и нашу прошлу величину, и да причајући их плачемо. Нисмо се угледали на младе Спартанце који се нису успављивали славом својих предака, већ су у својим песмама говорили: »Ми ћемо постати много бољи од наших предака«.

Дође срећом 1909 година и народ се, истини, пробуди; на родна душа ојача. Тако смо успели да створимо нове славе и да с два победоносна рата увећамо Отаџбину. Нажалост, али демон прекиде идеје народа у напред, обешчати Грчку и гурну је у провалу где се да нас изази.

Пред опасношћу потпуне и страшне катастрофе, дођосмо овде с намером да сконцентришемо здраве силе Нације, спасавајући што је могуће да се спасе и добијајући што је могуће да се добије. Тешко ово дело није достигнуто још: ипак организовасмо наше снаге и нашу војску и можемо казати да смо спасли Маџедонију, јер нико од вас не може тврдити да Маџедонија не би била изгубљена да није било оно што је било. Срећом наш војска, вршећи свој велики и свети позив, почела је да испуни нове славне стране историје и да добија нове лаворике. Дневне заповести команда пуне су херојских подвига наше војске. При свем томе извесно је да није могуће да добијемо и да успемо оно што би било могуће да добијемо да смо још од почетка сви узели учешћа у борби. Ипак кад наша војска буде већа и кад, са хероизмом и пожртвовањем, буде учествовала у рату, зацело ће ганути, зацело ће обезбедити благонаклоности мишљење о будућности Грчке.

Нажалост, у целој овој националној борби, која у првом реду циља на спас Маџедоније, маџедонски народ није показао до данас нити све одушевљење нити интересовање које му је дужност била да покаже, кад е Маџедонија била поглавито земља која је била у опасности.

Могу рећи да је интересовање маџедонског народа у обрнутој сразмери према опасности у којој је била Маџедонија и према жртвама које је остали грчки народ поднео за њен спас. Ако је Маџедонија, која је била у непосредној опасности, — која је највише требало да унесе у борбу, — унела десет од сто, острва која нису била ни у којој опасности и остали грчки народ унесоше деведесет од сто. То, господо, није ни мало часно за маџедонски народ. И ако до краја маџедонски народ одржи ову немарност и ствари се сврше по жељи, као што смо непоколебно убеђени, Маџедонија ће се налазити у много потчињенијем положају него остали крајеви Грчке.

И не само да ћете ви, данашњи нараштај Маџедонаца, носити на раменима овај морални терет да нисте допринели колико и како је требало за спас и величину ваше Отаџбине, него још и ваша деца и ваши уници. Знам да постајем непријатан због овога што вам кажем. Али даје ми се прилика да вам кажем једну истину. А имам обичај увек да говорим истину у свему, па макар постао непријатан, као што сам изјавио од првог тренутка кад сам дошао у Атину.

А све ово вам кажем у нади да ћу вас, у место да вас оне-расположим, подстаћи више да учините оно што је за вас нарочита дужност. Очекујем од вас, и због нашег звања и због друштвеног положаја који заузимамо, да ревностно радите да бисте маџедонском народу дали да разуме своје свете дужности и обавезе, и да допринесете да се маџедонска душа пробуди и ојача учествујући у великој националној борби, са свиме што може да принесе и пре свега са жртвама у крви, кад се без таквих жртава не добијају велике борбе.« — (Дослован превод. Подучена места су таква у оригиналу).

Пол Луј.

АМЕРИКА И АУСТРИЈА

Шта је претходило прекиду односа

Лондон, 31. марта.

Аустриска нота од 21. фебруара, која је наговештавала јаку сумаренску акцију у истој зони коју су немачки сумарени изабрали, приспела је у Вашингтон онога дана када је Тарновски, нови аустриски посланик, требао бити приимљен од америчке владе. Објашњено је онда грчку Тарновском да вла-

да Сједињених Држава не може да га прими док Аустрија не промени своје држање односно сумаренског рата.

Г. Пенфилд, амерички посланик у Бечу добио је инструкције да тражи од аустријске владе да се изјасни о своме држању. Одговор је био да је Аустрија бацила одговорност за

сваку људску жртву која би од тога датума страдала шефу сумарена који у пропашћује лађе. Доцније је Аустро-Угарска доставила да ће прекинути односе са Америком ако ова објави рат са Немачком. Налазећи се у таким околностима Сједињене су Државе одбиле да приме грофа Тарновског.

Са ратних фронтова

Са солунског фронта

Француски коминике

Солун, 31. марта

Пожари и експлозије констатовани су на станици Порне, коју су британски аероплани бомбардовали.

Дејство торпеда на италијанском сектору.

Доста јака канонада у целој области Црне Реке и Битоља.

Прекјуче, на српском фронту непријатељ је одбијен код Будимираца, иако је чинио артиљеријску припрему са загушливим гасовима.

Француски коминике

Париз, 31. марта

Између Соме и Оазе настављена је артиљеријска борба са извесном снагом, нарочито у пределу Урвилера. Јужно од Оазе француске трупе после артиљеријске припреме нападе су немачке положаје ист. од линије Куси да Вил и Кенси —

Бас. После живе борбе Французи су пописли Немце до југоисточне ивице шуме Куси. Више важних потпорних тачака пало је у француске руке, упркос отпору Немаца, који су оставили многе лешеве на терену и заробљенике у рукама Француза. У пределу сев. ист. од Соасона активност артиљерије и сукоби патрола, нарочито на сектору Лафо. Сев. од Ена француске извиднице продрле су у немачке линије и довеле око 40 заробљеника, међу којима је један официр.

Ист. од Сапињела једним живим нападом Французи су отерали Немце из неколико рововских елемената, које су држали од 22. марта. Француска линија је потпуно успостављена. У Шампањи су одбијена два немачка напада на секторима Вил — сир — Турб и Бит ди Ме-

нил са великим губицима по нападаче.

У Вевру, у току једног упада у немачке линије сев. ист. од Раменовила, Французи су нанели осетне губитке Немцима.

Сукоби патрола југ. зап. од Лентриа.

Румунски коминике

Јаш, 31. марта

На граници западно од Молдавије и на Путни артиљеријска борба, пушкарање и смела активност патрола. П.поручник Висниаков са 20 људи сишао је до села Волоскани, разрушио је бодљикаву жицу и изненадио непријатељску предстражу. Браниоци су или изгинули или заробљени. Наша је артиљерија на Серету разјурила непријатељску комору између Гланака и Гулиаска. Тешка непријатељска артиљерија бомбардовала је наше ровове у области Гарлести и варош Рени.

Италијански коминике

Рим, 31. марта

На целом фронту нормална артиљеријска борба. После јаке артиљеријске припреме, непријатељ је успео да продре у наше истакнуте ровове источно од Вертоде. Чам су нам стигла појачања непријатељ је одмах потиснут оставаљајући у нашим рукама неколико војника и ратни материјал.

Винглески коминике

Лондон, 31. марта

Јуче у јутру наше су трупе нападе непријатеља, заузеле важне положаје северно од брега Вими и заробиле војника. Непријатељ је извршио два напада на наше нове положаје северно од Вими али је митралеском ватром одбијен. Немци су претрпели велике губитке. Ми смо напредовали јужно од

реке Скарпе.

Јужно од друма Арас-Камбре, наше су трупе узеле на јуриш села Анксинел и Ванкур, прешле су реку Кожел и заузеле висове на источној обали. У току јучерашњег дана задобивени су нови успеси северно од Скарпе и источно од брега Вими. У патролским сукобима северно-источно од Елена заробљено је неколико војника. У току операција 28 и 29 марта заробљено је војника из 79, 14, 8, 17, 18 и 15 немачке дивизије. Број заробљених војника из сваке дивизије прелази хиљаду.

Наши су аероплани, у пркос рђавог времена, били доста активни. Оборено је четири немачка аероплана, а пет других приморани су услед квара да се спусте на земљу. Оборена су три наша апарата а шест других се нису вратили.

Неизбежан пад Ленса

Лондон, 31. марта

Дописник листа „Естијс“ телеграфише: Огроман број војника које су енглеске трупе заробиле на фронту Араса у последњим операцијама произвео је велико расположење.

Узимајући у обзир тај факат војни енглески критичари закључују да су немачке трупе изненађене и нису биле спремне на повлачење на фронту Араса док су повлачење на другим секторима спремили унапред, према плану Хинденбурга.

Приписује се велика важност паду Ленса, који је чвор пет железничких пруга а брда око њега су пуна најбољег угља у Француској Француски војни критичари су одушевљени фактом што је нов план генерала Хинденбурга ометен новом британском акцијом.

АМЕРИКА И НЕМАЧКА

— Цео свет против теб сна —

Рио-д Жаниро, 31. марта

Из Буенос Ајреса телеграфишу: Очекује се да република Уругвај прекине дипломатске односе са Немачком. Република Уругвај, која је у више маха изразила своје симпатије према силама Споразума а нарочито према Француској, наредила је мобилизацију и затворила своје границе према Бразилији. Ова је мера предузета у циљу да се спречи евентуалан упад 40 до 50.000 Немаца, који су наста-

њени у држави Рио-Гранде-д-Сул. С друге стране се зна да је аргентинска влада изјавила да је без резерве одобрила политику председника Вилсона и да ће она прекинути односе са Немачком ако буде торпирљива једна од њених лађа.

Република Чиле такође већа, али резултат тога већња сигуран јер је та држава врло рђаво расположена према берлинском кабинету.

Општи устанак Америке против Немачке је на прагу да постане факат.

АМЕРИЧКИ ЈУГОСЛОВЕНИ

Писмо југословенског одбора

Вашингтон, 31. марта

Народни Југословенски Комитет, који представља више стотина хиљада Срба, Хрвата, Словенаца, а има седиште у Сједињеним Државама, упутио је г. Б. Керу, државном секретару министарства војног писмо, у коме нуди услуге својих сународника.

У писму се вели: »Чланови наших организација, иако су већином пореклом из Аустро-Угарске, чији су поданици још многи од њих, непријатељи су Хабсбуршке монархије и расположени су према Сједињеним Државама, својој усвојеној етапбини искреном и дубоком одашошћу. С обзиром на ратно стање, у коме се налазе Сједињене Државе, ми можемо нашим многобројним филантропским, политичким, гимнастичким и васпитним организацијама, расејани по целој територији Сјед. Држава указати знатну помоћ федералној морини и војсци, као и велике услуге у рад у фабрикама и исхрану земље

»Молимо Вас, да верујете, да је наша понуда надхнута одањим и захвалним патриотизмом према Сјед. Државама, према којима гајимо осећања лојалних грађана. Чекамо Ваше наредбе, да би отпочели нашу делатност».

Г. БAKER је одговорио на ову понуду захваливши Југословенима на њихову патриотизму и замоливши Народни Одбор, да буде у вези са федералним властима ради што успешнијег искоришћавања југословенских снага.

Британска победа

— Напредовање Енглеза на Соме —

Лондон, 31. марта.

У уводном чланку «Тајмс» истиче, да је непријатељ од трећег месеца рата држао висове Вимиа, које су Енглези тако сјајно отели. Ти су висови били јединствено утврђени. Њихово напуштање није никако изванредно потребом стратегијског плана непријатељева.

Дописник «Тајмса» телеграфише са фронта: Наше трупе пробиле су целу немачку линију. На извесним местима Енглези су се одржали у другој немачкој линији.

Дописник Рајтерове агенције јавља са фронта: »Огорчена борба наставља се. Ми смо скоро сприну Лепта, у правцу Сен-Кантена. Целога дана постижани су нови успеси. Заробљеници стално притичу. Само на једном сектору заробљено је 3500. Још се не зна цео број.

»Највећи отпор Немаца био је код чувене редуте Харп, која је заузета са целим немачким батаљоном. Ово заузимање је већином дело «Тенкова».

»Ми смо знатно напредовали дуж жељ. пруге, која води у долину Скарпа. Немачке трупе отеране су из предграђа Араса, кува је пролзвила њихова линија од зиме 1914. Канадске трупе бориле су се са јединственом храброшћу и напредовале су ка падини Вимиа. Карактеристичан је факат, да смо узели велики број немачких наредба, којима се траже појачања артиљерија».

Дописник «Дејли Телеграф» јавља: »Наши људи ометали су јутрос Немце. После губитка Баптома и Пероне, вести о последњој победи отвориће заслепљене очи немачком народу.»

ВАЖНЕ ВЕСТИ

Берн. — Из Берлина јављају да је генерал Арц, шеф а-угарског генерал штаба, приспео у немачку врховну команду, ради дискусије о операцијама.

Цирих. — Потврђује се да је Енвер паша, турски министар војни предузео команду над трупама које оперишу против Енглеза. Ово доказује да турска влада придаје велики значај

ФЕЛТОН

Општа кућа*)

Просуло се вино из Маркове чаше,
Те нам порумени све брегове наше;
И у свако срце, што се српско зове,
Ули нову снагу и надежде нове.
То не било вино из Маркове чаше,
Већ румена зора буди земље наше.
Устајте, устајте, свима зора свиће.
Сви на поса хајте, сваком посла биће.
Та општа је кућа, што се сада гради,
Највећи, најмањи нека на њој ради!
Нек не жали нико живота, имања,
Да нам кућа наша не буде најмања,
Већ да у њој могу сви зједно стати,
Сви, које год роди права српска мати;

*) Позната нам је свима песма омиљеног Чика Љубе Ненадовића „Општа кућа“, но ми је доносимо данас, јер сваки њен стих се тако да поменити на данашњицу, да се чини као да је данас писана. Зато је данас доносимо као поруку из гроба коју нам шаље из Буковине наш Чика Љуба.

Да нам кућа буде велика и јака,
Као што су куће осталих јунака;
На своме огњишту да се Србин греје,
А не да се грми испод туђе стреје.
Устајте, устајте, и стари и млади,
Та општа се кућа општински и гради.

Љубомир П. Ненадовић

Карло Гивон, академски инспектор

У БУКОВИНИ

Руси бејаху окупирали велико село М . . . на обалама Прута, у Буковини. Тамо, негде на извесној даљини, био је један мост од велике стратегијске важности, чије би заузеће од стране Немаца могло довести у опасност цео руски дивизион.

Једно инжињерско одељење од 15 људи, прими заповест да

постави mine под мост и да га дигне у ваздух, кад му се непријатељи буду приближили.

П.поручник Б . . . одређен за ову мисију, познаваше све опасности у извршењу исте . . . Непријатељи, груписани на десној обали реке, бејаху поставили батерије на оближњим б. дашцима ради спречавања про-

лаза руској армији, и непријатељске патроле пређоше на лево обалу, не престајући да разпланду земљиште ради посматрања кретања Руса.

Мимо свих свих тешкоћа, потпорнички успе стићи до моста, и, пошто је поставио mine испод сводова и запалио фитиље, спреми се, са својим људима, да се врати у логор.

Петнајсет војника иђаху обалом реке, следејући потпорничку Б . . . који иђаше напред са револвером у руци.

Наједанпут, један војник, послат у извидницу, врати се истим трагом.

»Немци!« рече он Мало оделне заставе; чује се топот коња; они су многобројни

»Лезите, викну официр, и припремите оружје!»

енглеском напредовању северно од Бугада.

Цирих. — Учестани порази турске војске проузроковали су велико запрепашћење у Циригу. Бурне су сцене избиле у савезу турској влади. Енвер паша стара се да експлоатише неповољну ситуацију, како би укљонио свог опасног такмаца великог везира Талат бега.

Атина. — У току разговора између Ламброса и г. Гијмена третирали се питање о снабдевању земље, Француски је последњим одобрио увоз серума кинина и других фармацијских артикула.

Рим. — Сазнаје се из врло компетентног извора, да је Немачка саветовала своју савезницу Аустрију, да одустане од нове офанзиве на италијанском

фронту и да јој врати две немачке дивизије, које су испуслате у последње време са западног фронта.

Париз. — Телеграм из Шербурга јавља, да је немачки сумарен после торпедовања »Паранс« испалио пет топовских зрна на посаду.

Лондон. — Бразилија је ухватила 49 немачких бродова, интернираних у њеним пристаништима од почетка рата.

Лондон. — Америчке власти заплениле су код посаде на ухватици немачким бродовима преко 2000 писма.

Атина. — Атински универзитет је изгласао суму од 10 000 франака у корист уписивања суме за подизање споменика краљу Константину.

ку, којом све снаге народа ставља на расположење влади. Бразилијанска штампа тражи, да се Немачкој објави рат. (Радио).

Објава рата

Рио д Жанеиро, 31. марта

Министарски је Савет решио објаву рата са Немачком.

Архива немачког посланства у Бразилији пренета је у швајцарско посланство.

Богатство Сједињених Држава

Лондон, 31. марта.

Из Њу-Јорка јављају »Тајмс«: Добици Сједињених Држава у току 1916 године износили су 10 милијарде фунте стерлинга. Капитали банака износе, 7 милијарде фунти стерлинга, а приватни депозити 127 милијарде франака у папиру и 500 милиона фунте стерлинга у злату.

Борбе на Соми

Париз, 31. марта

Британски напад, који су претходно бомбардовање гечувене жистине и авијатичко бомбардовање припремили, отпочео је јуче опет на фронту од 25. км. до јужно од Ленса. Енглези су заузели Фалез, Вими и напредују у дубину уопште три до пет километара. Најважнији је резултат, да је Арас ослобођен. Овај велики успех доказује лажне претензије Хинденбургова плана, да је повлачење на Соми било хитимично и да је и мало за циљ, да се за дуго време спречи савезничка офанзива на западном фронту. (Радио).

ПОШТА ЗА СРБИЈУ

Драгутину Бајановском, Београд. Јави шта је са Љубицом и децом. До данас још ништа немам. М хајло Бајановски пошта бр. 999.

Радојко М. Гавриловић, трг. из Београда сада војн. обвезн. пошта бр. 84, извештава свога оца Милана Гавриловића из Клоке, ср. лепенички, о. р. крагујевачки, да је жив и здрав, а исто тако и Антоније, Илија и Радоје. У исто време јавља да су живи и здрави и то:

Из Клоке: Милутин Богиће-

један за другим, да Немци мишљаху, да имају посла са једним многобројним одељењем.

»Разбите врата« запоседни-мачки официр.

Ум х скочише Немци да разбију врата кундацима, али сви крџи се приближише, беше побилени. непријатељи се, и поред своје многобројности, поклекобаше и договараху се о дељој акцији.

»Треба спалити кућу и погорети Русе, рече немачки командант; само је то једино средство да се с тим једном сврши.«

Озереч дочекаше са ура. Војници одоше да чупају суву траву и да скупљају дрва у околини. Остали удеојише ватру према прозорима, да би спречили Русе да се појаве те да дозволе својим људима, који до нош ху дрва, да их набацају пред вратима. Међутим они, донешеном гомилом дрва опседнути, дуго са успехом ометаху непријатеља у његовој намери.

вић, потпуковник; Светозар Стојадиновић, кап. I кл.; Драгомир Ракић, кап. II кл.; Милија Ракић, учитељ; Чедомир Нешовић, учитељ и његов син Виомир, кап. II кл.; Новак Марковић, учитељ; Мика Жарић-Поповић, поручник; Радојко Тодоровић, потпор.; обвезници: Милутин и Светозар Жарић, Васил-је, Драгољуб, Драгутин и Благоје Маричић, Владимир, Пера, Илија, Миледић, Андреја и Будимир Алексићи, Мика С. Бабић Милутин Радић, Јаћим Томић, Рака, Мијаило и Жика Томић, Милан Сретеновић, Радомир и Цане Филиповић, Милан, Боле М., Теодоро, Аврај и Микаило Секулић, Миливоје Ж., Миливоје М. и Милутин М. Петровић, Владимир Томашевић, Драгутин М. Петровић, Драгутин Томашевић са још једним братом, Милош Д. Јовановић, Жика Шаторошки, Алекса Арсенијевић, Радојко Караклић, Чедо Благојевић, Жика Т. Јанковић, син Срећка Тефановића, Радомир и Радисав Ракићи и брат њихов Милан Ракић, Божа Милосављевић, Благојин млађи син, Војин Милошевић, Радојко Тодоровић, Воја Јакољевић, Радојан и Мирча Ивановић, Данило В. син, Јездимир Борђевић, Синиша Нозаковић, Михаило Матић, Данило и Мијаило Стојадиновић, Бурђев син, Бурђе и Илија Тугегић, Мијаило В. Дамњановић и син Милан Радомир, Милосав и Милета Јевтић, син Нозице Јевтића, Л-ка Ненадовић и син, Михаило Матић, Милосав Цветковић, Светозар Недељковић, Воја Никол-ћ, Новак Станојловић, М. на Марков-ћ Зика Крчалић, син Миле-ка Гајића, Светозар Синђелић и Рако Тодоровић.

САОПШТЕЊА

Влада Маринковић, бр. п. 32 моли свакога да га извести за брата Данила Маринковића рањеника који је по свезању од војника отишао за Бизерт, зашта ћу му бити благодаран.

Анастасија Петровић избеглица из Скопља са станом у ул. Аристотела бр. 94 Солун, тражи свога братанца др Лазара Здравковића, лекара из Скопља. Моли свакога да јој јави што зна о њему, биће му веома захвална Љубомир Благојевић, служи тељ Министарства Финансија да се јави своме сину Душану Благојевићу, типографу, преко уредништва »Вел. Србије«.

Макса Ђуричић обвез. Добројолачког Одрета, да јави своју адресу Мићи Марковићу обвез. пошта 315.

Свет. Гајић болничар, моли се да се јави Вој. Јеленковићу

Присвем том, они напослетку у спеше да западе славу и дрва.

»Ура! ура! викаху Немци.«

Потпоручник Б. . . . скупи своје људе у приземни спрат.

»Ми не можемо дозволити да овде изгоримо, рече им он, и

мамо још само два средства: отворити врата и покушати излазак, или се предати Немцима. Ја вам дајем слободу да бирате, али ја, ја се нећу предати.

— Ми хоћемо да се боримо, одговорише Руси, радије ћемо умрети него бити заробљеници.

Већ врата падаху, догорела ватром; пламен продираше у кућу. Немци викнуше:

»Предајте се!«

Опседнути не одговорише, скупљени у шупи они оборише пушчану ватру да би отворили пролаз. Немци узмакоше. Потпоручник Б. . . . пође напред, за њим његови војници, са бајонетом на пушци, али се зачудеше кад видеше да су се Немци склонили с пута уместо

и митраљез. одел. пошта 60.

Љубомир Стефановић каплар обвезник поште XX, моли за извештај свакога коме је познато где се налази Дом Свете Јелене, у коме има своју дечицу, да му јави на чему ће му бити благодаран.

Жндармериски поднаредник Милован Тијосављевић, тражи браћу Видосова и Милију Тијосављевића, сестрице Чедомира Шумарца и Владу Митровића, шураке Војислава Пејчића, Радомира Ковачевића, Јована Кошавића, Кола Костића, Славка Петровића и Милана Дражевића, да се јаве или ко буде знао о њима где се налазе да јави на број поште 999.

Најновије вести

Вашингтон, 31. — Изјава аргентинске владе, којом ова одобрава држање Сједињених Држава изазвало је у Буенос Ајресу одушевљене манифестације у корист Савезника.

Берн 31. — Према вестима из Берлина, тамошњи отправник Кубе тражио је путне испраде.

Берн, 31. — Из Софије стижу обавештења о скорашњим дебатама у Собрању. Социјалистичка странка тражила је једнодушно, да се мир одмах закључи. Посланици те странке изјавили су, да је цео народ узбуђен руском револуцијом и да му је додијао рат за Немачку и Аустрију. Један од њих рекао је, да краљ Фердинанд треба да узме пример Цара као опомену.

Париз, 31. — О нередима у Софији стижу накнадна обавештења. У Софији је ситуација врло озбиљна Пуна 4 часа огромна маса света ишла је улицама, вичући »доле Фердинанд! На заставама, ношеним напред били су знаци, који имају атрибуте појединих немачких пукова, а нарочито пук »хусара смрти«. Трупе су пуцале на масу, али нису могле спречити nerede.

Вашингтон, 31. — Амерички министар поште и телеграфа објавио је поштанску службу између Сјед. Држава и Немачке и њених савезника.

да нападају. Шта је даље било? Чу се пуцање митраљеза.

»То су Руси! викну потпоручник Б. . . . Напред, другови!«

И заиста, генерал командант руског дивизиона, видећи да се не врати мало одељење, после рушења моста, и чујући пушчани глас, бејаше послао једну чету Козака, снабдевену са два митраљеза, у помоћ потпоручнику и његовим људима.

Козаци, у силном галопу стигоше у тренутку када храбри опашници изађоше да покушају свој очајни пробој.

Немци, уплашени, утекоше у неред, десеткозани митраљезима. У осталом, они не могуше више прећи реку; Руси их поноше и до једнога искасалише.

Потпоручника Б. . . . и његове људе топло похвали генерал, за показано јунаштво и успех њихове мисије.

Превео А. В.

Дневне вести

Захвалност.

Поред ранијих обилних прилога, и о ускршњим празницима Генерал Топола приложио је Владицин Комесарима 3.000 драхми да се разделе сиротним српским избеглицама.

Владини Комесари и овим путем, а у име сиротних српских избеглица изјављују своју захвалност племенитом дародавцу.

Из канцеларије Владиних Комесара 31 марта 1917 год. Бр. 1150 Солун.

Запрепашћење у Немачкој.

Из Амстердама телеграфишу у Лондон: Саобразно вестима из Келна, вести, које се односе на немачки пораз, произвеле су запрепашћење у целој царевини. Листовима није дозвољено да публикују енглеске извештаје о победи.

Америчка лађа.

Знајачо јављају из Вашингтона да је трансатлантски »Њу-Јорк« ишао на мину. Пугници су прешли у друге лађе и искрцали се сем четворице који су остали на лађи. Није било жртава.

Опозвани генерали.

Из Петрограда јављају: На рапорт начелника генералштаба генерала Алексијева, војни ми-

нистар Гучков наредио је опозивање команданта првог корпуса генерала Лисха и генерала Јанушевског чија је нехајност била узрок руског пораза код Стохова.

Благодарност.

Приложили Владиним Комесарима:

Г. Васил Чолапчевић трговац из Галичника војни обвезник 50 драхми да се за ускршњи празник подели сиротним српским избеглицама.

Г. др. Милан Стајић рез. санитетски мајор 50 драхми да се подели за ускршњи празник деци сиромашних избеглица а за покој душе његовом сивчињу Војкану.

Владини Комесари и овим путем изјављују у име сиротних српских избеглица и сиротне деце своју благодарност дародавцима.

Из канцеларије Владиних Комесара, број 1132, 1146, марта 1917. год. Солун.

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Са нашег фронта

— Српски званичан извештај — Солун, 31. марта. 30. марта ништа важно.

Бразилија пред ратом

Рио де Жанеиро, 31 марта Сенат је изгласао одлу-

одељење, па стизаху у трку на обале Прута, истим путем којим иђу Руси. Шта могаше чинити петнаест војника противу три стотине непријатеља. Једна се кућа налажаше на стотину метара, склонилише се тамо и припремише се да даду отпор двадесет пута јачој сили.

Врата су затворена и утврђена свим оним што им бејаше дошло до руку, колицама, буррадима, намештајем. Инжињерци организоваше одбрану са великом брзином и изванредном окретношћу. Али већ прве немачке трупе стигоше и отпоче отварање ватру према прозорима одакле Руси пуцаху у њихове густе редове.

»Куражао! викну потпоручник, гледајте добро; не треса бесциљно трошити муницију.« Плотуни следоваху тако брзо

Нове књиге

Изашле су из штампе и пуштене су у продају ове књиге:

Са српског фронта. Од Ђ. Лавревића. Цена 0'50 д.

На помолу. Од Ива Ђипика. Цена 1'50 д.

Косово или Бој на Косову 1389. год. у народним песмама. Цена 1. дин.

Цвеће. Српска читанка. Приредиле Љубица Карчевићева и Василија Качандовићева. Цена 0'70 д.

Ружа. Српска читанка. Приредиле Љубица Карчевићева и Василија Качандовићева. Цена 1'50 д.

Књиге се могу добити:

1) Код издавача Николе Л. Бркића, новинара, у уредништву «Велике Србије» у Солуну, на чију се адресу треба обратити и за распродају;

2) Код г. С. Стефановића ценика, на служби при Финансијској Делегацији у Солуну;

3) У продавници српских књига уз ресторацију «Београд» у Солуну;

4) На фронту овлашћен је г. М. Богдановић, фотограф, да скупља претплату и врши продајне.

У ПРВОЈ ПРОДАВНИЦИ СРП. КЊИГА

М. Ристивојевића
У СОЛУНУ

улица Ники бр. 35., на кеју уз ресторан «Београд»

Могу се добити:

Српске књиге:

»На Помолу«, 1'50.
»Са српског фронта«, 0'50.
»Косово српске нар. песме« 1'—
»Сећање на отаџбину« 1'—
»Српске ратне песме« 1'—
»Тешко ли је робљу робовање« 0'30

»Спомен мишарске победе« 0'30
»Српска Читанка Ружа« 1'50
»Српска Читанка Цвеће« 0'70
»Беседе Игумана Методија« 0'50
»Антихрист истинито прорицање у 1600 г.« 0'30.

Српски Календари

РЕЧНИЦИ СТЕВОВИЋА:

Српско-француски
Француско-српски
Срп.-франц. и Франц.-срп. повезани уједно.
Цепни фотографисани франц.-српски.

Речници за почетнике

Први корак ка франц. језику

Србин у Француској

Најпотребнији разговори француски

Најпотребнији разговори талијански.

Част нам је ставити до знања српској војсци и српској публици, да смо у Солуну, морско пристаниште — кеј, улица Ники 35, отворили

СРПСКУ РЕСТОРАЦИЈУ „БЕОГРАД“

где се кувају само српска јела, а нарочито недељом српска гибаница.

Потрудили смо се и набавили чиста природна вина талијанска, француска и грчка а такође и француски и грчки коњак.

За сваки дан: гулаш, ђулбастија и пржена риба за доручак од 8 сати пре подне.

Јела чисто српска са свињском машћу.

Сервирање банкета прима по умереној цени.

Препоручујући се српској војсци и публици молимо је за посету.

С особитим поштовањем,

Ђира Васић, трг. Београђанин.
Васа Златаревић, ресторатер.

Талијански магацин

У улици Франк 32, отворен је талијански магацин и снабдевен војничким потребама — профитантом.

Продаја искључиво савезничким трупама.

ПРОДАЈА У ТАЛИЈАНСКОЈ МОНЕТИ
а у осталој по курсу.

Улица Франк бр. 32. — Солун.

Ко једном попуши цигарету „Салоника“ тај ће се уверити о њеној каквоћи зато:

Препоручујемо г.г. пушачима да и даље пуше само цигарете из прве и највеће фабрике цигарета

„САЛОНИКА“

Каиро — Александрија — Солун

Најбоље и најкусније цигарете и дуван свих врста.

Награђена првом највећом наградом на изложби у Филаделфији

На продају у свима дуванциницама, нарочито „Миродато“ и дуван за луле.

Српско Трговачко Друштво А. Д. СОЛУН

Улица Победи бр. 11, на кеју до биоскопа „Пате“.

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове. Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Швајцарску и све Савезничке државе.

Са положаја може новац да нам се упућује у свима монетама поштанским упутницама.

Уз сваку пошиљку треба нам јавити тачну адресу коме има новац да се упути.

Прима новац на штедњу и чување.

Друштво стоји под непосредним надзором Краљ. Срп. Владе и Врховне Команде преко нарочито одређеног делегата.

Обавештења бесплатно.

УПРАВА.

СПЕЦИЈАЛИСТА ЗА УНУТАРЊЕ БОЛЕСТИ Др. АЛЕКСАНДРИДЕС

Управник болнице за заразне болести

Прима свакога дана од 11—12 пре и од 5—6 по подне у француској апотеци ул. Франк бр. 35. — у згради француске болнице — а од 2—4 по подне у своје стану, ул. престолонаследника Ђорџа бр. 35. — упоредно ул. са булеваром краља Константина.

Поткожна убризгавања Неокатварзана као и новог француског препарата «Галил» противу сифилиса.

†

Данас ми тек стиже црна вест, да је моја мила и никад непрежаљена кћи

Катарина-Каја

ученица 3 ће године учитељске школе

преминула 14. маја 1916. год у Крагујевцу, у цвету младости у својој 21. год, и то онда, када је требало да на себе прими свету дужност образовања српског подмлатка.

У чежњи за својим оцем, кога је ратни вихор однео преко мора, њена просвећена српска душа није могла даље поднети, да својим очима гледа систематско стирање Срба и подмлатка српског, те је од туге за својим оцем и уништењем школског подмлатка—њеног идеала, коме је она била свој живот наменила—пресвисла и смрћу својом још више прередила мали број просветних радника.

Јављајући ову црну вест: рођацима, пријатељима и друговима молим их за тихо саучешће у мојој превеликој жалости.

Озђени отац Драгосав Тасић, рез. пеш. поруч. кондуктер краг. поште са ћерком Јулијаном и осталом родбином.